

Svar (15/6 99)**Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):**

Efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger må offentlige myndigheder ikke ved udøvelsen af deres virksomhed varetage usaglige hensyn.

Det følger af retspraksis, at det for offentlige arbejdsgivere ikke er sagligt at lægge vægt på, om de ansatte er organiserede.

En kommune eller en amtskommune kan derfor ikke lovligt indgå aftaler, der forpligter kommunen eller amtskommunen til udelukkende eller fortrinsvis at beskæftige organiseret arbejdskraft eller medlemmer af en bestemt fagforening.

For så vidt angår andet led af spørgsmålet kan jeg oplyse, at de almindelige kommunale tilsynsmyndigheder – de for hvert amt nedsatte tilsynsråd og Indenrigsministeriet – fører tilsyn med, at kommunerne og amtskommunerne overholder lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger, jf. § 61 i den kommunale styrelseslov.

De kommunale tilsynsmyndigheder har således mulighed for at gribe ind over for en kommune eller et amtskommune, der måtte have indgået en ulovlig aftale.

Jeg har ikke grundlag for at antage, at de kommunale tilsynsmyndigheder på dette område tilsidesætter deres tilsynsforpligtelse.

Spm. nr. S 2317

Til indenrigsministeren (4/6 99) af:

Kristian Jensen (V):

»Vil ministeren bekræfte, at domstole har lige-stillet en fortrinsstilling for et bestemt forbund med eksklusivaftaler?«

Svar (15/6 99)**Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):**

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Arbejdsministeriet, der anfører følgende:

»En *eksklusivaftale* går typisk ud på, at arbejdsgiveren er forpligtet til alene at ansætte og

beskæftige medlemmer af den arbejdstagerorganisation, der er part i overenskomsten. En *fortrinsklausul* går typisk ud på, at arbejdsgiveren er forpligtet til fortrinsvis at beskæftige medlemmer af den arbejdstagerorganisation, der er part i overenskomsten.

Det antages dog generelt, at der ikke er nogen væsentlig forskel på virkningerne af henholdsvis eksklusivaftaler og fortrinsklausuler.

I praksis (en række voldgifts- og Arbejdsretsdomme) fortolkes udtrykket »fortrin« sådan, at den overenskomstbundne arbejdsgiver må godtgøre, at han ikke har været i stand til at engagere medlemmer af den kontraherende arbejdstagerorganisation, før han uden at komme i strid med klausulen kan antage anden arbejdskraft.

I den arbejdsretlige litteratur behandles de to klausul typer – herunder i forhold til de offentligretlige problemstillinger – under et.

Det kan herudover tilføjes, at Højesteret i en konkret sag har fastslået, at en offentlig myndighed ikke kunne stille krav om, at de ansatte fortrinsvis skulle være medlem af (nu) SIDs a-kasse (U 67.58H).«

Jeg kan henholde mig til Arbejdsministeriets udtalelse.

Spm. nr. S 2348

Til trafikministeren (10/6 99) af:

Kristian Jensen (V):

»Vil ministeren redegøre for ministeriets planer for renovering af nedslidte banestrækninger, herunder strækningen Silkeborg-Skanderborg?«

Begrundelse

Siden rapporten om nedslidning af banerne har der været forskellige udmeldinger om ministerens kendskab til nedslidningen, til brugen af nye maskiner til reparation af banerne samt til priserne for renovering af banerne. For at undgå en fortsat usikkerhed stilles spørgsmålet som § 20-spørgsmål, således at forholdene kan blive afklaret snarest.